

SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ
HAMİDİYE HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ
KLİNİK UYGULAMA
RİSK DEĞERLENDİRME FORMU

Oluşturma tarihi: 31.12.2019

Revizyon tarihi/sayısı: 29.01.2026/4

Form No: KUK-0005

Tarih:

Uygulama Alanı:

Uygulama Dersi:

Klinik Uygulama Alanı	Riske Maruz Kalma Durumu	
	Evet	Hayır
Ergonomik Risk Faktörleri		
1. Öğrencinin klinik uygulama öncesi İş Sağlığı ve Güvenliği eğitimi alma durumu		
2. Klinik uygulama alanına öğrencinin ulaşımındaki zorluk durumu		
3. Klinik uygulama alanında öğrencinin giyinmesine olanak sağlayan bir ortamın bulunma durumu		
4. Klinik uygulama alanının temiz ve düzenli olma durumu		
5. Klinik uygulama alanında eşyaların düzensiz yerleşimine bağlı; çarpma, sıkışma, düşme ve yaralanma durumu		
6. Klinik uygulama alanının yangından korunma planının olma durumu		
7. Klinik uygulama alanında ıslak/kaygan zemine bağlı; çarpma, kayma, tökezleme, düşme ve sıkışmaya bağlı; çarpma, burkulma ve yaralanma durumu		
Enfeksiyon Risk Faktörleri		
1. Öğrencilerin klinik uygulama öncesi Hepatit B aşısının yapılma durumu		
2. Öğrencilerin klinik uygulama öncesi bağışıklama durumu (kızamık, kızamıkçık, suçiçeği vb. çocukluk çağı enfeksiyon hastalıkları)		
3. Öğrencinin cildine kan ve vücut sıvılarının temas durumu		
4. Öğrencinin gözüne kan ve vücut sıvılarının temas durumu		
5. Öğrencinin enfeksiyon ajanlarına (bakteri, virüs vb.) maruz kalma durumu		
6. Öğrencinin enfeksiyon riskine (HIV, Hepatit B, Tüberküloz vb.) maruz kalma durumu		
7. Öğrencinin kesici delici aletle yaralanma durumu		
8. Öğrenciye inhalasyon yolu ile solunum yolu hastalığı bulaşma durumu		
9. Klinik uygulama alanında dezenfeksiyonun yetersiz yapılması durumu		
10. Klinik uygulama alanında çalışan ekibin asepti kurallarına uymaması durumu		
11. Klinik uygulama alanında kişisel koruyucu önlemlerin (eldiven, maske vb.) alınmaması durumu		

Tehlikeli Atık Risk Faktörleri		
1. Klinik uygulama alanında risk yaratan delici, kesici atıkların uygun toplanma durumu		
2. Klinik uygulama alanındaki kimyasal atıkların (antiseptikler, dezenfektanlar, kemoterapotik ilaçlar vb.) uygun toplanma durumu		
Alerji Risk Faktörleri		
1. Öğrencide eldiven kullanımına bağlı oluşan lateks alerjisi gelişme durumu		
2. Öğrencide antiseptiklerin kullanımına bağlı oluşan cilt alerjisi gelişme durumu		
3. Öğrencide dezenfektan vb. inhalasyonuna bağlı gelişen reaksiyon durumu		
4. İlaç sıçramalarına maruz kalma ile ilaç reaksiyonu oluşma durumu		
İletişim Risk Faktörleri		
1. Öğrencide hasta yakınları ile yaşadığı iletişim sorunlarına bağlı öfke ve stres gelişme durumu		
2. Öğrencide çalışanlar ile yaşadığı iletişim sorunlarına bağlı öfke ve stres gelişme durumu		
3. Öğrencinin öfke ve saldırganlığa maruz kalma durumu		
4. Öğrencinin sözel şiddete maruz kalma durumu		
5. Öğrencinin cinsel tacize (sözel veya fiziksel) maruz kalma durumu		

Dersin Sorumlu Öğretim Üyesi:

İmza:

KLİNİK UYGULAMA ALANINDA KARŞILAŞILABİLECEK RİSKLER VE YAPILMASI GEREKENLER

Aşağıda sıralanan klinik uygulama alanlarındaki risklerden herhangi biriyle karşılaşıldığında; hastane sağlıkta kalite standartları prosedür/talimatlarına uygun olarak gerekli formlar doldurulur (İl Sağlık Müdürlüğüne bağlı olmayan kurumlardaki uygulama alanlarında ilgili kurumun mevzuatlarına göre hareket edilir), hastanenin ilgili birimine klinik uygulama sorumlusu bilgisi dahilinde ve/veya gözetiminde teslim edilir.

KARŞILAŞILABİLECEK RİSKLER	YAPILMASI GEREKENLER	SORUMLU KİŞİ VE BİRİMLER
1. Ergonomik Risk Faktörleri	• Öğrencilere vücut mekanikleri ilke ve kurallarına yönelik eğitim verilmelidir. • Öğrencilere güvenli çevrenin sağlanmadığı (aydınlatılmış ortam, ıslak zemin vb.) ortamlarda bulunmaması gerektiği açıklanmalıdır. <i>Herhangi bir düşme/yaralanma durumunda;</i> • Öğrenci henüz yerde iken en yakınındaki hekim veya hemşire tarafından değerlendirilmesi yapılmalıdır. • Olası yaralanmalar tanımlanıp öğrencinin güvenliği sağlanmadan, yerinden hareket ettirilmemelidir. • Öğrencinin yerinden hareket ettirilmesine engel olacak yaralanma yok ise, diğer ekip üyeleri ile birlikte dinlenmesi için yatak/sedyeye alınmalıdır. • Bireyin yerinden hareket ettirilmesine engel olacak yaralanma var ise, olay yerinde hekim tarafından uygun müdahale yapılmalı, birey ek girişim ve tetkik ihtiyacı yönünden değerlendirilmelidir.	• Uygulama Alanından Sorumlu Öğretim Elemanı • Klinik Sorumlu Hemşiresi • Uygulama Alanı Eğitim Birimi • İş Sağlığı ve Güvenliği Birimi • Hemşirelik Fakültesi Dekanlığı

2. Enfeksiyon Risk Faktörleri	• Öğrenciler uygulamaya çıkmadan önce asepsi ve antisepsi konuları hakkında bilgilendirilmelidir. Öğrencinin enfekte kan veya vücut sıvısı ile teması durumunda; • Cilde temas ettiğinde hemen su ve sabunla yıkanmalıdır. • Ağıza temas ettiğinde asla yutulmamalıdır ve su ile iyice çalkalanmalıdır. • Göze temas ettiğinde hemen bol suyla yıkanmalıdır. • Küçük kesilere temas ettiğinde, su ve sabunla yıkanmalı ve ardından antiseptik solüsyonla temizlenmelidir. Çok ciddi kanamalar dışında sıkı tampon yapılmamalıdır. Öğrencinin kesici delici alet ile yaralanması durumunda; • Yaralanan bölge hemen sabun ve su ile yıkanmalı ve antiseptik solüsyonla temizlenmelidir. • Yaralanan kişinin tetanoz aşısı ile bağışıklama durumu sorgulanmalıdır. • Tetanoz aşısı hiç yapılmamışsa aşılama için Enfeksiyon Kontrol Komitesi'ne yönlendirilir. Öğrencinin temas/damlacık/solunum izolasyonu gerektiren hastalara bakım vermesi durumunda; • Enfeksiyon Kontrol Komitesi talimat/prosedürlerine uygun hareket edilir. Teması durumunda; • Enfeksiyon Kontrol Komitesine yönlendirilir.	• Uygulama Alanından Sorumlu Öğretim Elemanı • Klinik Sorumlu Hemşiresi • Uygulama Alanı Eğitim Birimi • İş Sağlığı ve Güvenliği Birimi • Hemşirelik Fakültesi Dekanlığı
3. Tehlikeli Atık Risk Faktörleri	Delici, kesici ve kimyasal atıkların uygun toplanması durumunda; • Atık yönetimi konusunda öğrenci bilgilendirilmelidir. • Klinik uygulama alanındaki tehlikeli atıklardan delici, kesici atıklara maruz kalındığında delici-kesici alet yaralanmaları maddeleri/ prosedürü uygulanmalıdır. • Klinik uygulama alanındaki kimyasal atıkların (antiseptikler, dezenfektanlar, kemoterapotik ilaçlar vb.) toplanma sırasında maruz kalmamak için uzak durulur/dikkatli olunmalıdır. • Klinik uygulama alanındaki kimyasal atıklara maruz kalındığında kimyasal uygulama alanının atık maruziyet maddeleri/ prosedürü uygulanmalıdır.	• Uygulama Alanından Sorumlu Öğretim Elemanı • Klinik Sorumlu Hemşiresi • Uygulama Alanı Eğitim Birimi • İş Sağlığı ve Güvenliği Birimi • Hemşirelik Fakültesi Dekanlığı

4. Alerji Risk Faktörleri	<i>Lateks alerjisi durumunda;</i> • Öğrenci lateks alerjisi öyküsü olduğunu uygulamadan sorumlu öğretim elemanı ve klinik sorumlusuna bildirmelidir. • Öğrenci lateks içermeyen eldiven kullanması konusunda bilgilendirilmelidir. • Öğrenci kullanacağı ürünü lateks yönünden kontrol etmelidir. • Öğrenci lateks ile çapraz reaksiyon veren meyveler (avokado, muz, kestane, kivi, şeftali) konusunda bilgilendirilmelidir. • Anafilaktik reaksiyon öyküsü olan öğrenciler mutlaka adrenalin oto enjektör taşıması konusunda bilgilendirilmelidir. <i>Antiseptik, dezenfektan vb. kullanımına bağlı reaksiyonu durumunda;</i> • Antiseptik, dezenfektan vb. alerjisi olan öğrenci madde ile cilde temas durumunda bölgeyi bol su ile yıkamalıdır. • Antiseptik, dezenfektan vb. temas ettiği bölge kızarıklık, tahriş, alerji, yara ve yanık gibi belirtiler yönünden değerlendirilmeli ve bu belirtilerin varlığında öğrenci acil servise yönlendirilmelidir. • Öğrenci solunum sıkıntısı, bilinç düzeyinde bozulma vb. gibi belirtiler yönünden değerlendirilir ve bu belirtilerin varlığında acil servise yönlendirilir. <i>İlaç sıçramalarına maruz kalma ve ilaç reaksiyonu durumunda;</i> • İlaç göze temas etti ise göz bol su ile yıkanmalıdır. • İlaç cilde temas etti ise cilt bol su ile yıkanmalıdır. • İlacın temas ettiği bölge kızarıklık, tahriş, alerji, yara ve yanık gibi belirtiler yönüyle değerlendirilir ve bu belirtilerin varlığında öğrenci acil servise yönlendirilmelidir.	• Uygulama Alanından Sorumlu Öğretim Elemanı • Klinik Sorumlu Hemşiresi • Uygulama Alanı Eğitim Birimi • İş Sağlığı ve Güvenliği Birimi • Hemşirelik Fakültesi Dekanlığı
---	--	--

5. İletişim Risk Faktörleri	• Öğrencilere hemşirelik eğitiminin ilk yılında Stresle Baş Etme ve Öfke Yönetimi eğitimleri verilmelidir. • Öğrenciler ruh sağlığı ve psikiyatri hemşireliği dersi klinik uygulamasında hastalarla yapılan terapötik görüşme teknikleri konusunda bilgilendirilmelidir. <i>Öğrencilere yönelik olası bir duygusal, sözel, fiziksel ya da cinsel saldırı durumunda;</i> • Öğrencilerin; fiziksel, sözel, cinsel saldırıya maruz kalması durumunda; hastane Sağlıkta Kalite Standartları'nda tanımlanan Beyaz Kod prosedürüne göre hareket edilir, diğer kurumlardaki uygulamalarda ise kurumun yasal prosedürlerine uygun olarak kolluk kuvvetlere bildirimler uygulama sorumlusu bilgisi dahilinde yapılmalıdır. • Hastane sağlıkta kalite standartları prosedür/talimatlarına uygun olarak gerekli formlar doldurulur (İl Sağlık Müdürlüğüne bağlı olmayan kurumlardaki uygulama alanlarında ilgili kurumun mevzuatlarına göre hareket edilir), hastanenin ilgili birimine klinik uygulama sorumlusu bilgisi dahilinde ve/veya gözetiminde teslim edilir. • Şiddet uygulayan kişiye karşı sakin olunmalı, sınır konulmalı ve yeterine fiziksel mesafe oluşturulmalıdır. • Şiddet uygulayan kişi ile iletişimde kişiye bağırılmamalı, tehdit edilmemeli, kapıya yakın tarafta durulmalıdır.	• Uygulama Alanından Sorumlu Öğretim Elemanı • Klinik Sorumlu Hemşiresi • Uygulama Alanı Eğitim Birimi • İş Sağlığı ve Güvenliği Birimi • Hemşirelik Fakültesi Dekanlığı
---	--	--